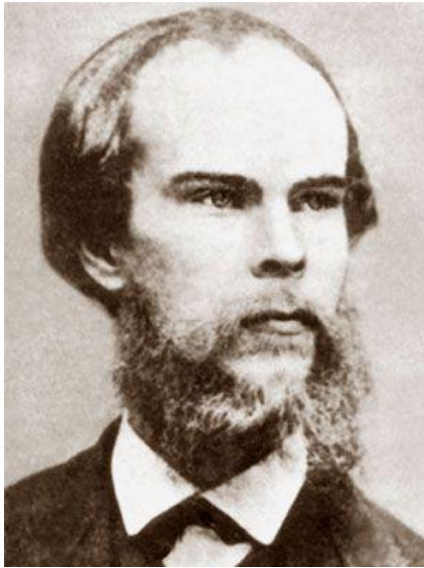

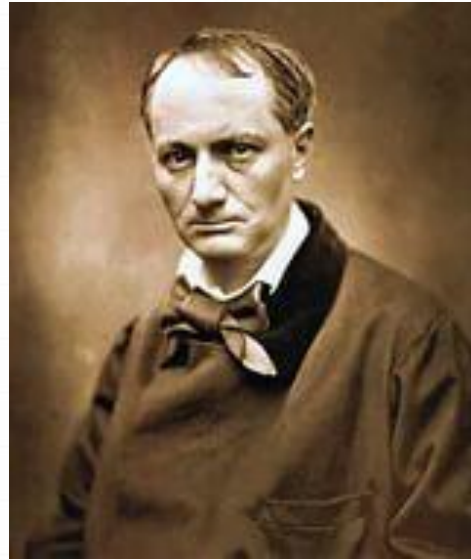
Підготувала
Учениця 10
класу
Майстрок Дар'

Тема:
Основні риси
українського
модернізму,
його зв'язок зі світовою
літературою

Модернізм виник у Франції наприкінці XIX ст. (Бодлер, Верлен, А.Рембо) і поширився в Європі, Росії, Україні. Модерністи вважали, що не треба шукати у творі мистецтва якоїсь логіки, раціональної думки. Тому мистецтво модернізму і носило переважно ірраціональний характер.

Бодлер

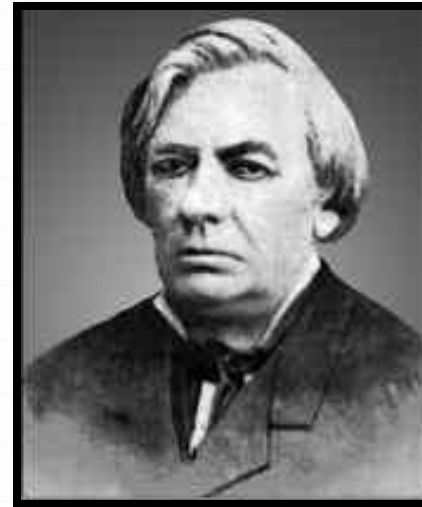
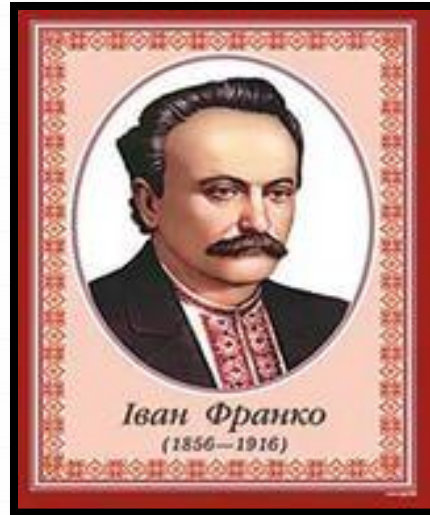
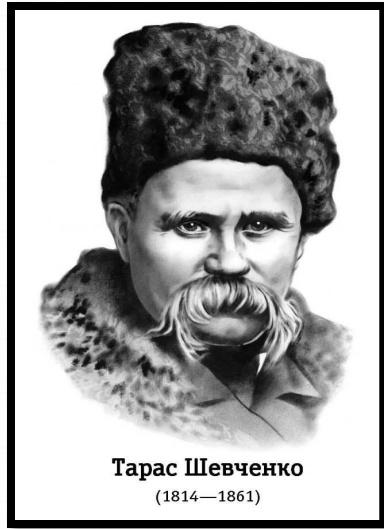
Верлен

А.
Рембо

Модернізм— сумарний термін, що позначає сукупність літературних напрямів та шкіл XX століття, яким притаманні формотворчість, експериментаторство, тяжіння до умовних засобів, антиреалістична спрямованість.

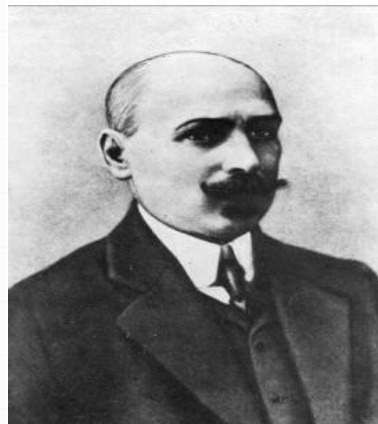
Встановлення деяких ознак модернізму відбувається перед усім у поезії, окремі зразки якої (починаючи з лірики Т. Шевченка, а також у творчості І. Франка, Я. Щоголіва, О. Маковея та інших) могли бути інтерпретовані як модерністські ще до кінця XIX ст.:

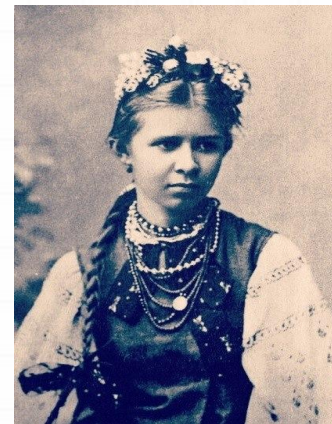
На рубежі століть стають зримими риси нового художнього мислення в поезії (Р. Сембратович, В. Бирчак, В. Стефаник, М. Коцюбинський, О. Кобилянська), згодом — у драмі (Леся Українка, О. Олесь, С. Черкасенко, В. Винниченка).

В. Стефаник

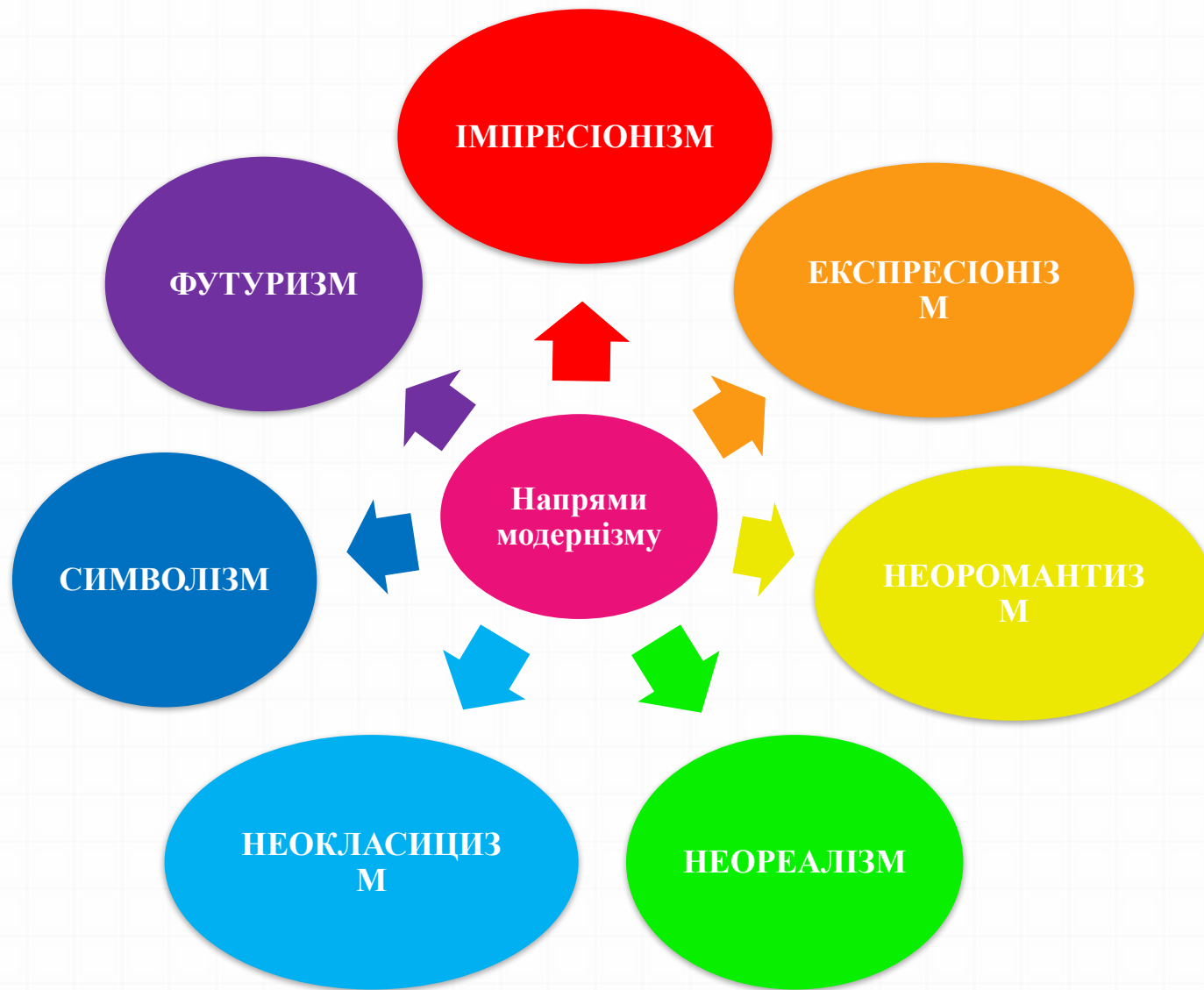
М.

Л.Українка

В.

Модернізм (новітнє)

Завдання

- особливості
- провідні течії
- надання
- розуміння
- глибше
- поширення

Неоромантизм

Неокласицизм

Символізм

Імпресіонізм

Експресіонізм

Футуризм

Декаданс(кін.ХІХст.-поч.ХХст.) -

Завершив добу класичного реалізму ,
підготував ґрунт для модернізму.

Власне модернізм(поч.ХХст –до 60 років)

Авангардизм - Виник у роки Першої
світової війни, продовжує існувати досі.

Декаданс

Напрям, назва якого в перекладі означає занепадництво. Літературознавець В. Щурат трактував декаданс як темне натхнення, як неясну, затемнену нічну красу, а поета-декадента як людину, яка здатна пережити самотійну, «безпредметну» тугу і піднятися «в ідеалу світ», занедбавши так звану громадянську тему, і суспільні: проблеми.

В. Щурат

Тривалий час в Україні декадентство вживалось як синонім модернізму, а в поезії розчинилось у символізмі, який став найпотужнішою культурно-стильовою течією в період раннього модернізму.

Власне модернізм

Особливості власне модернізму виявилися у творчості таких письменників, як Франц Кафка, Ернест Хемінгуей, Герман Гессе, Вільям Фолкнер, Габріель Гарсія Маркес, Василь Стефаник, Іван Франко, Леся Українка, Микола Хвильовий, Ліна Костенко, Василь Симоненко, Іван Драч, Василь Стус.

Франц Кафка

Ліна Костенко

Ернест Хемінгуей

Авангардизм

Це мистецтво є формою заперечення, протесту, бунтарства, стихійної революційності, руйнування банальної офіційної культури. Авангардисти пародіюють усталені мистецькі цінності, традиційні художні засоби, руйнують межі між мистецтвом для еліти і масовою культурою.

Авангардизм складається з таких літературних течій, як абстракціонізм, кубізм, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм, конструктивізм, експресіонізм.

Традиції авангардизму продовжують літературні групи Бу-Ба-Бу (Юрій Андрухович, Віктор Неборак, Віктор Недоступ), ЛУГОСАД (Іван Лучук, Роман Садловський, Олесь Гончар).

Віктор Неборак

Юрій Андрухович

Віктор Недоступ

Риси поетики:

- ущільнення викладу через експресивний образ,
- промовисту деталь, що розкриває внутрішній стан персонажа (В. Стефаник, К. Сроковський та інші),
- розкуте асоціативне сприйняття предметності (М. Коцюбинський, Г. Хоткевич),
- введення багатих смислом символічних постатей і образів (М. Яцків, П. Савченко),
- увиразнення стійкої архетипічної основи в сюжеті твору («Fata morgana», «Тіні забутих предків»),
- посилення фонічних інтонаційних тем ліричного образу, загальна ліризація образу.

Нова школа

"нова школа" української прози (М. Коцюбинський, В. Стефаник, О. Кобилянська, М. Черемшина), яка в своїй творчості органічно поєднувала традиційні для вітчизняної літератури етнографізм, розповідь від першої особи та ін. з новітніми європейськими здобутками — символізмом та психоаналізмом.

«Нова» школа закріплювала переорієнтацію літератури на новітні форми й засоби зображення, відбивала еволюцію основних типів художнього мислення (від описового натуралізму до імпресіонізму й психологічного неореалізму).

М. Коцюбинський

Василь Стефаник
(1871—1936)

“Нова драма”

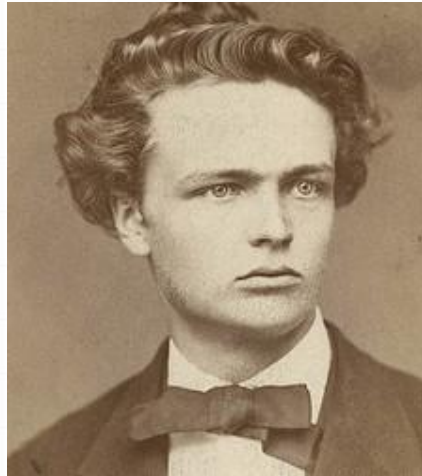
Характерні риси «нової драми»:

- наближення до реального життя;
- своєрідність конфлікту (неможливість розв’язання зовнішнього конфлікту приводить до того, що внутрішній конфлікт стає центром дії);
- широке використання підтексту в мові персонажів п’єси;
- відчуття впливу різноманітних літературних шкіл і течій (особливо натуралізму та символізму);
- звернення до античності;
- усвідомлення вагомості ролі режисера;
- розробка нових жанрів (соціальна драма, психологічна драма, інтелектуальна «драма ідей»).

Біля витоків нової драми стояли Ібсен, Б’єрнсон, Стріндберг, Золя, Гауптман, Шоу, Гамсун, Метерлінк й інші видатні письменники.

Ібсен

Стріндберг

Метерлінк

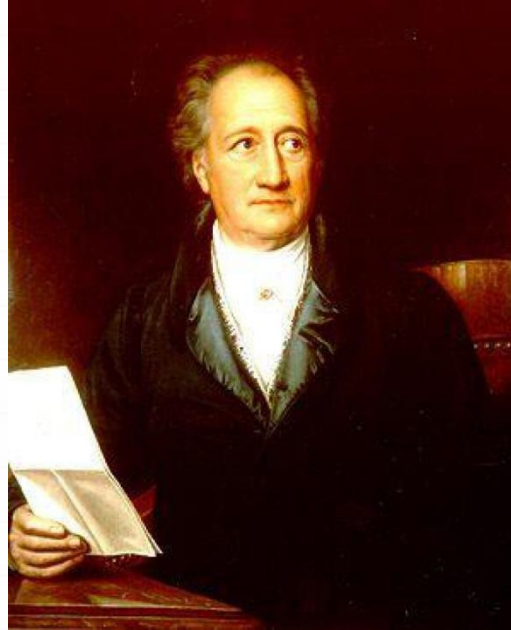
“Молода муза”

«Молода муза» — літературне угрупування у Львові, що виникло як ланка загальноєвропейського руху за оновлення літератури в 1906 році та проіснувало до 1909. До складу цього угрупування ввійшли Богдан Лепкий, Петро Карманський, Михайло Яцків, Сидір Твердохліб, Василь Пачовський, Остап Луцький та інші.

Серед поетів, безсумнівно, найталановитішим був Петро Карманський. Його перша збірка «З теки самовбивці» є учнівським наслідуванням «Страждання молодого Вертера» Гете та «Зів'ялого листя» І. Франка. Та в наступних книжках він утвердився як оригінальний поет зі своїм обличчям.

Петро Карманський

Гете

І. Франка

Альманах “З-хмар і з долин”

"З-над хмар і з долин" – літературно-художній альманах. Упорядкував і видав М.Вороний 1903 в Одесі. Репрезентував поетів і прозаїків Галичини, Буковини та Наддніпрянщини кінця ХІХ – початку ХХ ст., які належали до різних течій і напрямків. Відкривався віршем І.Франка "Миколі Вороному", за яким ішла відповідь М.Вороного "Іванові Франкові". Розмаїті погляди на мистецтво, що виявилися в цих та інших творах альманаху, підкреслювали його провідну тенденцію: письменство має бути глибоко національним та художньо досконалим.

М.Вороний